

สารบัญ

•

สารบัญแผนภาพและตาราง	8
คำนำฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3	12
บทนำ	20
ภาคที่ 1 ตัวแบบดั้งเดิม	
1 ประชาธิปไตยดั้งเดิม: นครรัฐเอเธนส์	36
อุดมการณ์และจุดมุ่งหมายทางการเมือง	40
ลักษณะของสถาบัน	46
เอกลักษณ์ของประชาธิปไตยโบราณ	49
บทวิพากษ์	55
ภาพรวม: ตัวแบบ 1	62
2 สาธารณรัฐนิยม: เสรีภาพ การปกครองตนเอง และพลเมืองที่รับรู้	64
ความอับแสงและการฟื้นตัวของแนวคิดที่มองว่ามนุษย์เป็น สัตว์การเมือง	66
การปรับปรุงแนวคิดสาธารณรัฐนิยม	69
สาธารณรัฐนิยม การปกครองโดยผู้ได้รับเลือกตั้ง และอำนาจอธิปไตยของปวงชน	75
จากชีวิตพลเมืองสู่ความรุ่งเรืองของประชาคม	81
ภาพรวม: ตัวแบบ IIa	87
สาธารณรัฐและเจตจำนงร่วม	88
ภาพรวม: ตัวแบบ IIb	93
รัฐกับเอกชน	96

3 พัฒนาการวงเสรีนิยมประชาธิปไตย: การสนับสนุนและการต่อต้านรัฐ	106
อำนาจและอธิปไตย	113
พลเมืองและนิติรัฐ	116
การแบ่งอำนาจ	120
ปัญหาเรื่องการแบ่งฝ่าย	128
การตรวจสอบอำนาจรัฐและระบบตลาด	134
ภาพรวม: ตัวแบบ IIIa	138
เสรีภาพและพัฒนาการวงประชาธิปไตย	141
รัฐที่ขยายอำนาจมากเกินไปและภัยจากอำนาจเผด็จการ	143
รัฐบาลผู้แทน	148
การกดขี่สตรี	154
ท้าทายแนวคิดเรื่อง “เป้าหมายการปกครอง”	158
ภาพรวม: ตัวแบบ IIIb	159
4 ประชาธิปไตยทางตรงและจุดอวสานของการเมือง	164
ชนชั้นและความขัดแย้งระหว่างชนชั้น	166
วิวัฒนาการและพัฒนาการวงทุนนิยม	168
ทฤษฎีสองบ่วงด้วยรัฐ	175
จุดอวสานของการเมือง	183
ท้าทายมโนทัศน์ต่างๆ ของลัทธิมาร์กซ์	195
ภาพรวม: ตัวแบบ IV	199
ภาคที่ 2 ตัวแบบประชาธิปไตยในศตวรรษที่ 20	
5 ประชาธิปไตยโดยกลุ่มชนชั้นนำและโลกทัศน์แบบเทคโนโลยีแคสตร	206
ชนชั้น อำนาจ และความขัดแย้ง	209
ระบบราชการ รัฐสภา และรัฐชาติ	213
ประชาธิปไตยโดยกลุ่มชนชั้นนำ	220
ทางแยกวงเสรีนิยมประชาธิปไตย	226
เศษซากชิ้นสุดท้ายของประชาธิปไตย?	230
ประชาธิปไตย ทุนนิยม และสังคมนิยม	235

ประชาธิปไตย “ดั้งเดิม” กับประชาธิปไตยสมัยใหม่	238
โลกทัศน์แบบเทคโนโลยี	246
ภาพรวม: ตัวแบบ V	254
6 พหุนิยม พหุนิยมบริษัท และรัฐ	256
การเมืองระบบกลุ่ม รัฐบาล และอำนาจ	260
การเมือง ความสมานฉันท์ และการแบ่งสรรอำนาจ	268
ประชาธิปไตย พหุนิยมแบบบริษัท และรัฐ	274
ภาพรวม: ตัวแบบ VI	278
การสะสมทุน ความชอบธรรม และขอบเขตอันจำกัดของการเมือง	280
รูปแบบที่เปลี่ยนแปลงของสถาบันผู้แทน	288
7 จากเสถียรภาพหลังสงครามสู่วิกฤตการเมือง: การแบ่งขั้วแนวคิด	296
ทางการเมือง	
หลักประชาธิปไตยที่ชอบธรรมหรือระบอบอันกดขี่?	301
รัฐที่แบกภาระเกินตัวหรือวิกฤตแห่งความชอบธรรม?	305
เหตุชนวนด้วยวิกฤต: การศึกษาประเมินค่า	313
กฎหมาย เสรีภาพ และประชาธิปไตย	320
ภาพรวม: ตัวแบบ VII	329
การมีส่วนร่วม เสรีภาพ และประชาธิปไตย	332
ภาพรวม: ตัวแบบ VIII	340
8 ประชาธิปไตยหลังลัทธิคอมมิวนิสต์โซเวียต	344
ภูมิหลังประวัติศาสตร์	346
ชัยชนะของลัทธิเสรีนิยมในเชิงเศรษฐกิจและการเมือง?	350
ความจำเป็นในการฟื้นฟูลัทธิมาร์กซ์และประชาธิปไตยจาก “เบื้องล่าง”?	357
9 ประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือและการปกป้องพื้นที่สาธารณะ	368
เหตุผลและการมีส่วนร่วม	371
ข้อจำกัดของเหตุชนวนประชาธิปไตย	374
เป้าหมายของประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ	379

อะไรคือเหตุผลสาธารณะที่เหมาะสม? แนวคิดความเป็นกลางและข้อวิพากษ์	381
สถาบันประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ	392
ประเมินค่าพหุนิยมและประชาธิปไตย	402
ภาพรวม: ตัวแบบ IX	403

ภาคที่ 3 ควรมีนิยามประชาธิปไตยอย่างไรในโลกปัจจุบัน

10 ประชาธิปไตยแบบกำหนดตนเอง	410
ข้อเรียกร้องของประชาธิปไตย	413
หลักการกำหนดตนเอง	415
การดำเนินหลักการให้เป็นจริง	423
มรดกของทฤษฎีประชาธิปไตยดั้งเดิมและทฤษฎีประชาธิปไตย	428
ศตวรรษที่ 20	
ประชาธิปไตย: กระบวนการสองด้าน	435
ประชาธิปไตยแบบกำหนดตนเอง: ความสอดคล้องและความไม่สอดคล้อง	442
ภาพรวม: ตัวแบบ Xa	444

11 ประชาธิปไตย ชาติ และระบบโลก	456
ความชอบธรรมและพรมแดนเชิงประชาธิปไตย	458
กระแสนิยมภาคและกระแสโลก: เก้ากับใหม่	461
อธิปไตย ความเป็นอิสระ และความไม่ลงรอยต่างๆ	463
ขอบเขตประชาธิปไตยสำหรับยุคโลกาภิวัตน์: ตัวแบบประชาธิปไตยสากล	478
ภาพรวม: ตัวแบบ Xb	483
ใช้โครงการในอุดมคติหรือไม่?	486

กิตติกรรมประกาศ	490
แหล่งอ้างอิง	492
รู้จักผู้เขียน	518
รู้จักผู้แปล	519

สารบัญแผนภาพและตาราง

•

แผนภาพ

I	ตัวแบบประชาธิปไตยต่างๆ	28
1.1	ประชาธิปไตยดั้งเดิม: เอเธนส์	48
2.1	นครสาธารณรัฐ: การปกครองโรมใหม่	70
2.2	รูปแบบของสาธารณรัฐนิยม	77
4.1	ทฤษฎีของมาร์กซ์เรื่องวิกฤตการณ์	173
5.1	ระบบพรรคการเมืองและความเสื่อมถอยของอิทธิพลจากรัฐสภา	223
5.2	จากทุนนิยมสู่สังคมนิยม: องค์กรประกอบหลักในทฤษฎีของซูมเมอร์	238
6.1	แนวคิดบรรษัทนิยมและความเสื่อมถอยของรัฐสภากับการเมืองระบบพรรค	291
7.1	วิถีเชิงทฤษฎีของตัวแบบประชาธิปไตยต่างๆ	300
7.2	ระบอบการปกครองที่แบกภาระเกินตัว: วิกฤตการณ์ของระบบสวัสดิการเสรีนิยมประชาธิปไตย	307
7.3	วิกฤตแห่งความชอบธรรม: วิกฤตของรัฐประชาธิปไตยทุนนิยม	310
7.4	ประเพณีของการยอมรับทางการเมือง	315

ตาราง

3.1	ข้อดีและข้อดีของการปกครองระบบราชการตามความเห็นของนิลส์	152
4.1	องค์ประกอบของวิธีการผลิต	170
4.2	ลักษณะคร่าวๆ ของสิทธิสังคมนิยมและสิทธิคอมมิวนิสต์	189
10.1	หลักการสำคัญของสาธารณรัฐนิยมแบบพัฒนา เสรีนิยม และสิทธิมาร์กซ์	424

แต่ปีเตอร์

คำนำฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3

•

แม้อาจเป็นเรื่องง่ายที่จะสร้างคำอธิบายโดยเหมารวมเอาจากช่วงเวลาใด ช่วงเวลาหนึ่งหรือจากวัฒนธรรมของสังคมใดสังคมหนึ่ง แต่หนังสือ *นานาประชาธิปไตย ฉบับพิมพ์ครั้งที่สาม* นี้เรียบเรียงขึ้นในช่วงเวลาแห่งความปั่นป่วน เหตุการณ์ 9/11 กับสงครามที่เกิดขึ้นตามมาในอัฟกานิสถาน (2002) และอิรัก (2003) ได้สร้างระลอกแห่งการเปลี่ยนแปลงที่กระเพื่อมไปทั่วโลก ในตอนนี้ประชาธิปไตยซึ่งดูจะดำเนินไปได้ดีในทศวรรษ 1990 กลับต้องเผชิญแรงกดดันมหาศาลจากทั้งภายในและภายนอก ปัญหาด้านความปลอดภัย “สงครามต่อต้านการก่อการร้าย” ความพยายามที่จะ “เปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง” ในอิรักและปฏิรูปประเทศอื่นๆ ในตะวันออกกลาง ล้วนก่อให้เกิดความหวาดหวั่นว่าประชาธิปไตยจะมอบความปลอดภัยแก่พลเมืองของตนได้หรือไม่ เป็นไปได้ไหมที่ประชาธิปไตยจะรักษาความมั่งคั่งในห้วงโกลาหล และเป็นไปได้หรือที่ประชาธิปไตยจะช่วยปลุกฝังแนวคิดซึ่งหนักแน่นพอจะต้านทาน กระแสความสิ้นหวังกับความเฉยเมยที่อยู่ภายใน รวมถึงขัดขวางศัตรูตัวฉกาจที่พร้อม จะใช้ความรุนแรงตามอำเภอใจจากภายนอก การผงาดขึ้นของหลักการมูลฐานนิยมในโลกอิสลาม พร้อมกับพัฒนาการของกลุ่มมูลฐานนิยมคริสเตียนและยิวในที่อื่นๆ นำมาซึ่งคำถามเกี่ยวกับความชอบธรรมของสถาบันการเมืองร่วมสมัยต่างๆ การแยกศาสนาออกจากรัฐ และความเป็นไปได้ของประชาธิปไตยท่ามกลางการทำลายมโนทัศน์พื้นฐานของระบอบที่ว่ามนุษย์ในฐานะผู้มีคุณธรรมนั้นมีเสรีภาพ และเท่าเทียม ตลอดจนมีศักยภาพในการตัดสินใจด้วยตนเองและกำหนดทางเลือกทางการเมือง นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยงอย่างยิ่งว่าหลักการความปลอดภัยสูงสุดที่ประชาธิปไตยในโลกตะวันตกเน้นย้ำจะลบล้างเป้าหมายสำคัญอื่นๆ ของประชาธิปไตยกับสิทธิและเสรีภาพบางประการที่เป็นเงื่อนไขเบื้องต้นของมัน ทั้งยังมี

ความเสี่ยงว่าพลังทางวัฒนธรรมและศาสนาต่างๆ ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการแยกการเมืองออกจากศาสนาและการแยกรัฐออกจากประชาสังคมจะมองว่า “ประชาธิปไตย” เป็นศัตรูตัวหนึ่ง

ผมได้วิเคราะห์แนวโน้มและปฏิกริยาของสถานการณ์ข้างต้นบ้างแล้วในงานเขียนชิ้นอื่นๆ โดยหนังสือ *Global Covenant* (2004) คือผลงานชิ้นล่าสุดที่แสดงบทวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าว ขณะที่ในหนังสือ *นานาประชาธิปไตย* เล่มนี้ ผมต้องการอธิบายว่าเหตุใดประชาธิปไตยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในกิจการของมนุษย์ เหตุใดประชาธิปไตยจึงเป็นที่ถกเถียงกันนัก และเหตุใดประชาธิปไตยยังคงเป็นระบอบการปกครองที่ดีที่สุดแม้มีจุดอ่อนหลายอย่าง ประชาธิปไตยไม่ใช่ไอศถสารพัตน์ึกสำหรับเยียวยาทุกปัญหาของมนุษย์ ทว่าเป็นระบอบอันสถาปนา “ความเห็นชอบของประชาชน” เป็นรากฐานของระเบียบทางการเมือง ซึ่งนับว่าเป็นหลักความชอบธรรมที่มีเสน่ห์ที่สุด การทำความเข้าใจหลักการดังกล่าวและข้อถกเถียงจำนวนมากที่เกี่ยวข้องถือเป็นเรื่องสำคัญ หากต้องการเผยแพร่โมทัศน์ประชาธิปไตยที่น่าสนใจและน่าเชื่อถือในศตวรรษหน้า

ท่ามกลางปัญหาต่างๆ ในปัจจุบัน เป็นเรื่องง่ายที่จะลืมหากจะมียุคสมัยใดเป็นยุคแห่งประชาธิปไตย ยุคสมัยนั้นก็ยุคปัจจุบันนั่นเอง แนวคิดสังคมนิยมโดยรัฐที่ดูเหมือนจะยังตั้งมั่นอยู่ได้เมื่อไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมาได้ล่มสลายลงแล้วในยุโรปกลางและยุโรปตะวันออก ขณะที่ประชาธิปไตยไม่เพียงยึดหยัดได้อย่างมั่นคงในโลกตะวันตกเท่านั้น ดินแดนอื่นๆ ก็รับเอาหลักการประชาธิปไตยไปใช้อย่างกว้างขวางในฐานะรูปแบบการปกครองที่เหมาะสม กระบวนการและวิถีปฏิบัติแบบประชาธิปไตยถ่อมมั่นคงเป็นเอกภาพในทุกภูมิภาคสำคัญของโลก เราอาจกล่าวได้อย่างสมเหตุสมผลว่าในช่วงกลางทศวรรษ 1970 มีรัฐชาติจำนวนมากกว่าสองในสามที่ปกครองด้วยระบอบเผด็จการ ทว่าอัตราส่วนดังกล่าวก็ลดลงอย่างฮวบฮาบ โดยปัจจุบันเหลือรัฐที่เป็นเผด็จการอยู่น้อยกว่าหนึ่งในสาม และชาติที่เป็นประชาธิปไตยก็เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ ประชาธิปไตยกลายเป็นมาตรฐานชั้นนำของความชอบธรรมทางการเมืองในยุคปัจจุบันไปแล้ว

ดังนั้นจึงดูเหมือนว่าประวัติศาสตร์ประชาธิปไตยดำเนินจากยุคโบราณมาถึงปัจจุบันได้ค่อนข้างราบรื่น มีประเทศจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ที่พลเมืองผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเรียกร้องความรับผิดชอบจากผู้มีอำนาจตัดสินใจในประเด็นสาธารณะ โดยผู้มีอำนาจตัดสินใจเหล่านั้นต่างเป็นตัวแทนผลประโยชน์ของพลเมืองผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

หรือ “ประชาชน” ในอาณาเขตที่กำหนด อย่างไรก็ตาม ประวัติศาสตร์ประชาธิปไตยไม่ได้ลงเอยด้วยพัฒนาการเช่นนั้น แม้ว่าชัยชนะของขบวนการประชาธิปไตยทั่วทั้งยุโรปกลางและยุโรปตะวันออกจะเป็นก้าวที่ยิ่งใหญ่ เช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงระบอบการเมืองในที่อื่นๆ เช่นแอฟริกาใต้ แต่เหตุการณ์เหล่านี้ก็ทิ้งปัญหาสำคัญเกี่ยวกับแนวคิดและวิถีปฏิบัติแบบประชาธิปไตยที่ยังแก้ไม่ตกไว้หลายข้อ ประชาธิปไตยทั้งในฐานะแนวคิดและความจริงทางการเมืองถูกท้าทายในระดับรากฐาน ประวัติศาสตร์ประชาธิปไตยไม่เพียงเต็มไปด้วยการตีความที่ขัดแย้งกัน แต่แนวคิดต่างๆ ในยุคโบราณและยุคใหม่ก็ผสมผสานจนทำให้นิยามสำคัญๆ คลุมเครือและไม่สอดคล้องกันด้วย ไม่ว่าจะเป็นความหมายที่เหมาะสมของ “การมีส่วนร่วมทางการเมือง” ความหมายโดยนัยของ “ผู้แทน” ขอบเขตของศักยภาพพลเมืองที่จะค้นหาทางเลือกทางการเมืองอย่างเสรี และลักษณะของความเป็นสมาชิกในชุมชนประชาธิปไตย

ประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นสำคัญและเร่งด่วน ทั้งยังเป็นคลังรวบรวมวิวาทะทางการเมืองร่วมสมัยขนาดใหญ่ กระนั้นก็ยังไม้อาจระบุทิศทางแนวคิดและวิถีปฏิบัติแบบประชาธิปไตยในปัจจุบันได้ชัดเจน เพราะการนิยามความหมายของประชาธิปไตยร่วมสมัยจำเป็นต้องไตร่ตรองถึงปัญหาอื่นๆ ที่ไม่เพียงเกี่ยวข้องกับลักษณะ “ภายใน” หรือ “เฉพาะถิ่น” ของประชาธิปไตยเท่านั้น แต่รวมถึงลักษณะและผลกระทบจาก “ภายนอก” ด้วย ทั้งนี้เพราะลักษณะพิเศษที่สุดอย่างหนึ่งของการเมืองในสหัฐวรรษใหม่คือมีประเด็นต่างๆ ที่อยู่พ้นไปจากพรมแดนประชาธิปไตยระดับชาติปรากฏขึ้น ทั้งกระบวนการโลกาภิวัตน์ทางเศรษฐกิจ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และการปกป้องสิทธิของชนกลุ่มน้อย ซึ่งนับวันยิ่งกลายเป็นประเด็นที่ชุมชนนานาชาติต้องเผชิญร่วมกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทบทวนธรรมชาติและข้อจำกัดของประชาธิปไตยระดับชาติในแง่ที่สัมพันธ์กับกระบวนการโลกาภิวัตน์ทางสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ กล่าวคือสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงองค์กรทางสังคมของมนุษย์ และการใช้อำนาจทางสังคมระดับข้ามทวีปหรือระหว่างภูมิภาค

แม้ปัญหาเหล่านี้จะเริ่มทวีความสำคัญ ทว่าการอุบัติขึ้นของปัญหาระดับโลกไม่ใช่เรื่องใหม่ ปัญหาหลายอย่างปรากฏมาเนิ่นนานหลายทศวรรษหรือกระทั่งหลายศตวรรษ แต่หลังจากการปะทะกันระหว่างโลกตะวันออกและตะวันตกสิ้นสุดลง ปัญหาระดับภูมิภาคและระดับโลก เช่น การแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวี ภาระหนี้สินของ “ประเทศกำลังพัฒนา” การไหลเวียนของทรัพยากรทางการเงินนอกเขตอำนาจรัฐ การค้ายาเสพติด อาชญากรรมข้ามชาติ และการก่อการร้าย

ก็กลายเป็นประเด็นเร่งด่วนในวาระการเมืองระหว่างประเทศแทน กระนั้นคำถามที่ว่า จะจัดการกับประเด็นเหล่านี้ที่ไหน อย่างไร และด้วยกติกาใดก็ยังคงเป็นปัญหาที่คลุมเครืออย่างยิ่งที่สุด

การวินิจฉัยปัญหาต่างๆ ที่อุบัติขึ้นทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกด้วยทฤษฎีประชาธิปไตยก็ยังคงอยู่ในช่วงแรกเริ่ม แม้ทฤษฎีประชาธิปไตยจะประกอบด้วยการศึกษาและถกเถียงอย่างละเอียดเกี่ยวกับความท้าทายที่ระบอบการปกครองนี้ต้องเผชิญในขอบเขตรัฐชาติแล้ว แต่ไม่มีการตั้งคำถามอย่างจริงจังว่ารัฐชาติยังคงเป็นศูนย์กลางแนวคิดประชาธิปไตยอยู่หรือไม่ ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการเติบโตอย่างรวดเร็วของความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์อันซับซ้อนระหว่างรัฐและสังคมต่างๆ รวมถึงที่เกิดขึ้นจากการประสานกันของพลังและกระบวนการทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติยังมีประเด็นให้ศึกษาอีกมาก

ทุกวันนี้ความท้าทายอย่างเป็นทางการต่อวิธีคิดแบบประชาธิปไตยปรากฏขึ้นนับครั้งไม่ถ้วน หนังสือ *นานาชาติประชาธิปไตย* ที่ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี 1987 มีจุดประสงค์หลักสองประการ ประการแรกคือเพื่อถ่ายทอดความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดสำคัญๆ ในระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะแนวคิดในขนบตะวันตกจากยุคกรีกโบราณถึงปัจจุบัน ประการที่สองคือเพื่อนำเสนอโครงเรื่องสำคัญที่เรียงร้อยแนวคิดประชาธิปไตยแบบต่างๆ ไว้ด้วยกัน ทั้งนี้เพื่อตั้งคำถามอย่างตรงไปตรงมาในตอนท้ายว่าประชาธิปไตยควรเป็นอย่างไรในโลกปัจจุบัน จุดประสงค์สองประการนี้ยังคงเป็นเป้าหมายของการตีพิมพ์ครั้งที่สองในปี 1996 แต่ผมจำเป็นต้องปรับปรุงต้นฉบับดังกล่าวในหลายด้านเพื่อให้มั่นใจว่าจะยังบรรลุจุดประสงค์เหล่านั้นอย่างเต็มที่ *ตัวแบบต่างๆ* จำเป็นต้องได้รับการทบทวนเพื่ออธิบายการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่ยังไม่ได้วิเคราะห์หรือประเมินไว้ในฉบับพิมพ์ครั้งแรก นอกจากนี้ยังต้องปรับปรุงเนื้อหาเพื่อศึกษางานวิจัยและองค์ความรู้สำคัญๆ ในกระแสแนวคิดทางการเมืองในทศวรรษที่ผ่านมา แนวคิดบางอย่างได้เปลี่ยนแปลงความเข้าใจของเราเกี่ยวกับแง่มุมทั้งหลายของรากเหง้าประชาธิปไตยและแนวคิดทางการเมืองร่วมสมัย เหตุผลอีกประการที่ต้องปรับปรุงเนื้อหาคือผู้ให้กำเนิด *ตัวแบบต่างๆ* ได้เปลี่ยนแปลงบางแง่มุมในทรรศนะของตนไป อันจะเป็นประโยชน์หากกล่าวถึงในฉบับพิมพ์ใหม่

ประเด็นต่างๆ ที่คล้ายคลึงกันปรากฏอยู่ในฉบับพิมพ์ครั้งที่สามนี้ด้วย โดยได้ปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่คอยกำกับโลกของเรา

ตลอดจนสอดคล้องกับทฤษฎีและงานเขียนทางประวัติศาสตร์ใหม่ๆ ที่เปลี่ยนแปลงวิธีการตีความแง่มุมต่างๆ ของชนบททางการเมืองในยุคก่อนหน้า นอกจากนี้เหตุที่ต้องทบทวนและแก้ไขเนื้อหาเหล่านั้นเนื่องจากข้อถกเถียงต่างๆ เกี่ยวกับทฤษฎีการเมืองและสังคมได้นำไปสู่แนวคิดประชาธิปไตยแบบใหม่ๆ ผมจึงเพิ่มเติมเนื้อหาบทใหม่ว่าด้วยประชาธิปไตยแบบปรีกษาหารือ (บทที่ 9) ซึ่งกล่าวถึงคุณภาพของการใช้เหตุผลแบบประชาธิปไตยและการสร้างความชอบธรรมให้การกระทำทางการเมือง นักทฤษฎีประชาธิปไตยแบบปรีกษาหารือมุ่งศึกษาพัฒนาการของความเป็นพลเมือง วิธีส่งเสริมความต้องการทางการเมืองอย่าง “ถี่ถ้วน” และ “รอบคอบ” รวมถึงการใช้เหตุผลทางการเมืองในฐานะวิธีการที่ไม่สามารถแยกออกจากแนวคิดเรื่องการสร้างความชอบธรรมให้ผู้อื่นได้ แนวคิดที่สำคัญเหล่านี้ควรค่าแก่การวิเคราะห์อย่างละเอียดโดยแยกเนื้อหาเป็นอีกบทหนึ่ง

จุดประสงค์อย่างหนึ่งของการพิมพ์หนังสือ *นานาประชาธิปไตย* สองฉบับแรกคือใช้เป็นตำราเรียนสำหรับรายวิชา “ประชาธิปไตย: จากยุคโบราณถึงปัจจุบัน” ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยโอเพ่น (Open University) เพื่อนร่วมงานหลายคนของผมที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ช่วยแสดงความคิดเห็นอย่างละเอียดเกี่ยวกับหนังสือทั้งสองฉบับ ขอบขอบคุณอนนา ดิกเคนสัน, แบรม กิเบน, เดวิด โกลด์เบลตต์, พอล ลูว์อิส, โทนี แมคควัวร์ และเดวิด พอตเตอร์ สำหรับคำแนะนำที่ครอบคลุม นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะของมิตรสหายและเพื่อนร่วมงานจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ก็เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเตรียมต้นฉบับของฉบับพิมพ์ครั้งที่หนึ่งและสอง ผมขอขอบคุณเดวิด บีแรม, ริชาร์ด เบลลามี, จอห์น ดันน์, แอนโธนี กิดเดนส์, จอห์น คีน, โจเอล ครีเกอร์, เคเวนติน สกินเนอร์, มิเชลล์ สแตนเวิร์ธ และจอห์น บี. ธอมป์สัน รวมถึงคนอื่นๆ ด้วย

แม้ว่ารายวิชาดังกล่าวของมหาวิทยาลัยโอเพ่นจะค่อยๆ ยกลงไปหลังจากเปิดสอนมาได้เกือบยี่สิบปี แต่หนังสือ *นานาประชาธิปไตย* ยังคงเป็นตำราเบื้องต้นสำหรับศึกษาแนวคิดประชาธิปไตยทั่วโลก คิลเลียน แมคไบรด์ ได้แสดงความกรุณาอย่างยิ่งในช่วงปรับปรุงต้นฉบับของฉบับพิมพ์ครั้งที่สาม เขาแนะนำให้ผมศึกษางานนิพนธ์เกี่ยวกับประชาธิปไตยแบบปรีกษาหารือ (ซึ่งปัจจุบันมีอยู่เป็นจำนวนมาก) ทั้งยังคงขอให้คำปรึกษาแก่ผมในยามจำเป็น ผมจึงเป็นหนี้บุญคุณเขาอย่างที่สุด นอกจากนี้ผมซาบซึ้งใจอย่างยิ่งที่แอนน์ โบน, นีล เดอ คอร์ต, แอนน์ เดอไชราห์, เอลเลน แมคคินเลย์, กิลล์ มอตลีย์, เบรฟฟีนิ โอคอนเนอร์, ซู โปป และแมเรียนน์ รัตเตอร์ มอบความช่วยเหลือสำคัญในขั้นตอนการพิมพ์ต้นฉบับ

ผมเป็นหนี้บุญคุณปีเตอร์ เฮลด์ พ่อของผม และขออุทิศหนังสือฉบับพิมพ์ครั้งที่สามนี้แด่ท่าน พ่อเป็นพลเมืองที่สุขุมรอบคอบ ทั้งยังเป็นผู้สนับสนุนและคู่สนทนาแสนประเสริฐ

ท้ายที่สุด เช่นเดียวกับที่ได้กล่าวไว้ในหนังสือฉบับพิมพ์ครั้งก่อนๆ ผมอยากขอบคุณลูกๆ ที่แสดงให้เห็นอยู่เสมอว่าชีวิตมีอะไรมากกว่า *นครรัฐ* กับการเป็นพลเมืองที่ดีพอ แน่ละ! ขอขอบคุณโรซา โจเซฟ และเจคอบ

เดวิด เฮลด์

หมายเหตุสำนักพิมพ์: นานาประชาธิปไตย ฉบับภาษาไทย แปลจาก *Models of Democracy* ฉบับพิมพ์ครั้งที่สาม ซึ่งเป็นฉบับปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย เนื่องจากเดวิด เฮลด์ ผู้เขียน ถึงแก่กรรมด้วยโรคมะเร็ง เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2019